

DE ECONOMIE IN AQUARIUS

Rotterdam, 10 juli 1984

Goedenavond vrienden.

In deze bijeenkomst moet ik vertellen, voor ons verplicht, dat we niet onwetend of onfeilbaar zijn. Denkt u alstublieft zelf na. Is er een onderwerp, waarover we willen spreken, vertelt u het maar.

❖ *Wat voor economie zullen we hebben in de overgang naar Aquarius?*

Ja, dat is heel erg moeilijk. Ik vraag me zelfs af of u op het ogenblik een economie hebt buiten de theorie daaromtrent. Maar wanneer je je dus gaat realiseren dat Aquarius gericht is op de totaliteit, anderzijds bijna anarchistisch, dan kunt u al nagaan dat het een veel vrijere economie wordt dan op het ogenblik bestaat.

Geleide economie, nou ja, dat is een klein beetje achterhaald, zou ik haast zeggen. Wanneer de economie namelijk te veel leidt, kom je op een gegeven op een punt dat je álle inkomen nodig hebt voor de staat of dat de staat alle subsidies kan betalen, die eigenlijk overbodig zouden zijn, wanneer iedereen de kostprijs zou betalen.

Een ander punt dat van belang is: op het ogenblik is er een enorme drang nog steeds naar schaalvergroting, verdergaande mechanisatie en daarmee ook verdergaande standaardisatie. Aquarius is niet iemand, die zich graag in een bepaald hoekje laat zetten. Het is dus duidelijk dat in de economie kleinschalige bedrijven veel meer kansen krijgen dan de supergrote zaken van het ogenblik.

Een ander punt dat van belang is: er zijn op het ogenblik een hele hoop, zullen we zeggen: vervuilende industrieën. Nu heeft Aquarius niets tegen industrie. De Aquariusperiode zal ongetwijfeld technisch aanmerkelijk verder komen dan u op het ogenblik bent. Maar hij gaat uit van leefbaarheid, van prettig leven, van gelukkig leven en dus niet zozeer van rendementen en zo. Het resultaat zal zijn dat men alle vervuilingen inderdaad steeds meer gaat vervolgen en op den duur elk vervuilend proces gaat verbieden. Dit houdt in dat er hele grote industrieën zijn - om niet te zeggen kleine wereldrijken - die ónder die condities niet meer kunnen werken. En dat houdt ook weer in dat we dus van de grote kartels eigenlijk een beetje af gaan komen.

Een heel belangrijk punt is ook dat statenbonden, zoals ze op het ogenblik bijvoorbeeld in de EEG bestaan, een ander karakter krijgen. De EEG bestaat op het ogenblik uit mensen, die proberen om elkaar vanuit een standpunt van

nationaal belang, het vel over de oren te halen en ondertussen nog edele en morele verantwoorde uitspraken te plegen. Nou ja, het is duidelijk: niemand vliegt daar meer in. Als je werkelijk een bond van staten wilt hebben, dan moet je beginnen met de grenzen af te schaffen. Maar als grenzen afgeschaft worden - ook de economische tolgrenzen - zullen industrieën zich gaan vestigen op die plaatsen, waar de grondstoffen en de vervoersmogelijkheden het dichtst bij de hand zijn. Het houdt in dat een groot gedeelte van Europa langzaam maar zeker verándert van geaardheid. Een soortgelijk iets zullen we zien in de States, waar vooral de landbouwindustrie heel grote veranderingen zal ondergaan, omdat men op het ogenblik in feite is ingesteld op een óverproductie, waarbij het nou niet produceren gesubsidieerd moet worden. En dat klinkt onzinnig vanuit een Aquariusstandpunt, doe je dus niet.

In een economie heb je verder te maken ook met de basis van onderwijs, die bestaat. Wanneer je heel veel mensen hebt, die héél weinig weten, dan kun je ze heel veel laten doen voor heel weinig. Als je terecht komt in de maatschappij, waar de meeste mensen voldoende weten, dan kun je ze niet meer krijgen om iets voor weinig te doen. Maar dan zullen ze ook vaak het overbodige en het noodzakelijke met elkaar verwarren, zodat ze niet meer in staat zijn om anders te denken dan vanuit hun eigen persoonlijk belang.

Wanneer we verder gaan, de techniek schrijdt verder - dat weet u ook -, dan wordt voor een groot gedeelte van de wereldbevolking dus een hoger opleidingsniveau noodzakelijk. Maar dit betekent een verandering van denken. Dat betekent dat de massa minder snel te manipuleren is, maar gelijktijdig dat die massa een steeds grotere invloed heeft op datgene wat gekocht, verkocht, geproduceerd, besteed enzovoorts zal worden. Dat houdt in dat de staat gecontroleerd gaat worden door de burgers i.p.v. het omgekeerde, zoals nu het geval is. Dit impliceert weer dat zeer veel overbodige procedures, perfectionisme in ambtelijke sferen e.d. langzaam maar zeker verwateren en wegvallen.

Dan zitten we alleen nog in die toekomstige economie met de vraag: hoe zal het gaan met wat men werkelijkheid noemt, m.a.w. de mogelijkheid om je brood te verdienen. Nou, dat zal redelijk goed gaan, wanneer je bereid bent aan te pakken. Maar je zult niet meer kunnen zeggen: ik wil alleen het werk dáár doen. Je zult niet meer kunnen zeggen: ja, hoor eens, ik ben ingenieur en ik kan geen baan krijgen, dus geef me nou maar geld. Dat soort dingen, dat zal Aquarius niet tolereren; hij zal zeggen: mensen, alles goed en wel, maar we hebben misschien nog bakkersknechten nodig of stratemakers of rieurs of rayeurs, wie weet het. Nou ja, als u ingenieur bent, dan kunt u dat zeker, dus gaat uw gang. Een beetje pijnlijk.

Een ander punt in de economie - als u tenminste het met mij eens bent dat het erbij hoort -, dat is wat ik de 'gezondheidsindustrie' zou willen noemen. Er is op het ogenblik een gezondheidszorg, die - neem me niet kwalijk dat ik het zeg -,

niet geleid wordt vanuit een zakelijk standpunt, niet geleid wordt vanuit het standpunt van de patiënt en diens behoefte, maar vanuit het perfectionistisch behoeven plus het beloningsbehoeven van de medische stand als zodanig. Het is duidelijk dat dit ook niet verder kan gaan. We zullen dus waarschijnlijk terugkeren naar kleinschalige ziekenzorg, meer specialistische verzorging in zeer bepaalde ziekenhuizen en daardoor komen tot een heel andere verdeling van gezondheidszorg. Ik denk bijvoorbeeld niet meer aan huisartsen met een eigen praktijk, maar aan gemeenschapspraktijken, waarbij de ruimten door de

gemeenschap ter beschikking worden gesteld en waar men dan een soort kleine kliniek heeft, waar je eigenlijk alles kunt vinden wat je nodig hebt. Ook dat is niet alleen kostenbesparend, maar het werkt ook rationaliserend.

Dan krijg je daarnaast natuurlijk de vraag van vervoer. Nu is de tendens op het ogenblik nog steeds particulier naar privé-vervoer. Het enige alternatief dat bestaat is massavervoer. Maar stel u nu eens voor dat we in staat zouden zijn een spoor- of trambaan te ontwerpen, waarin wagentjes voor vier of zes personen eenvoudig gesteld kunnen worden via een kaart bijvoorbeeld, zodat je naar je bestemming komt. Geen tijd van vertrek speciaal, je stapt in, je zet je bestemming in, nietwaar en je rijdt. Dan heb je dus ook eigenlijk dat toch wel vooral voor grote stedelijke agglomeraties een beetje nadeliger, autoverkeer niet meer nodig. Het lijkt of daardoor veel werkeloosheid zal ontstaan. Dat is niet waar, want de verzorging van een dergelijke installatie vraagt evenveel of meer technici, alleen er zit natuurlijk een vaste loopnorm in, die gebonden is aan de intensiteit, waarmee van het vervoer gebruik wordt gemaakt. Je krijgt dus een beeld dat sterk afwijkt, dacht ik toch wel, van het huidige.

In het onderwijs zie ik eveneens verandering. Onderwijs is helaas iets wat nog steeds bepaald wordt door specialisten, die vergeten dat ze kind geweest zijn en daardoor denken dat ze weten wat een kind nodig heeft. Stel u voor dat onderwijs voor een zeer groot gedeelte eigenlijk op vrije basis plaatsvindt. Het soort Dalton systeem, maar zonder leerdwang. Leren, omdat een ánder weet, omdat een ander geleerd heeft. Een onderlinge concurrentie desnoods om te weten. En dan de deskundige begeleiding, alle mogelijkheden, maar niet de absolute dwang. Het resultaat zal zijn dat een aantal vakken die op school op het ogenblik nog steeds belangrijk worden geacht, een beetje op de achtergrond raken. Ik denk dat rekenen bijvoorbeeld een tijd lang helemaal weg zal vallen; iedereen weet hoe je met een zakcomputer uit de voeten moet, totdat iemand erachter komt dat hoofdrekenen goedkoper is. En dan krijg je hoofdrekenen, niet omdat het noodzakelijk is, maar omdat het zo leuk is, wanneer je het nou ook kunt zonder zakcomputertje. Geschiedenis, ja, wat is er interessant in geschiedenis? Als je iets wilt weten over de Romeinen en over de Egyptenaren, nou ja, je hebt alle gelegenheid om daar over te leren. Maar er is niemand, die je meer dwingt om alle Karels van de Grote tot de Kale toe op te sommen. Het is ook niet meer belangrijk dat je weet welke Lodewijk c'est après la déluge. Daar heeft 'ie gelijk in gehad, hebt u net buiten kunnen zien. Maar op deze manier krijg je dus een onderricht, waarbij eigenlijk het kind zeer snel leert competatief te zijn, dus om zich te handhaven enerzijds, anderzijds om zich aan te passen. En in de derde plaats leert dat het belangrijk is om te weten. Zodra dit gebeurt, krijgen we veel meer deskundigen, die juist hun éigen talent als basis van deskundigheid gebruiken.

We keren weer terug uit de massale overgediplomeerde laboratoria naar de kleinere werkeenheden, waar echter veel meer kan worden uitgevonden, omdat de mensen, die daar werken inderdaad er interesse voor hebben, met hart en ziel erin opgaan, maar ook een bijzonder talent hebben voor datgene wat ze doen. Dit betekent dat er een groot aantal uitvindingen komt, die allen in beperkte mate toepasbaar zijn. Maar ze kunnen worden toegepast, omdat er ook kleine industrieën zijn, die dus ook beperktere aantallen willen produceren. Op deze manier kom je langzaam maar zeker in een gemeenschap, waarin bruikbaarheid en leefbaarheid bóven rendement gaat, maar waarbij rendement ingebouwd is in het beantwoorden aan deze eisen, zoals ze bij de massa leven.

Dus ja, aan de ene kant gaan we een eindje terug, dacht ik, in de tijd, vraag en aanbod. Aan de andere kant maken we een enorme sprong boven de huidige situatie uit, waarbij we dus veel minder discipline in productie, wetenschap, wetenschapstoepassing gebruiken, maar waarvoor we in de plaats stellen: het zelf gekozen specialisme gebaseerd op talent en daarboven degenen, die de verschillende disciplines overbruggen en in staat zijn om dus inlichtingen over en weer uit te wisselen, waar dat noodzakelijk is. Op die manier wordt heel veel dubbel werk voorkomen. Het betekent dat er dus eigenlijk met minder manuren en minder investering méér kan worden gepresteerd.

Dat houdt ook in dat er dus meer vrije tijd komt. En u weet wat een mens doet met een vrije tijd. Vroeger hadden ze weinig vrije tijd, dus als ze vrije tijd hadden, dan gingen ze vrijen, nietwaar. Vandaar dat het nog steeds vrije tijd heet.

Maar wanneer je dus té veel vrije tijd krijgt, dan moet je toch ook weer een bezigheid hebben, je moet een doel hebben.

Het is denkbaar dat een groot gedeelte van die taken, die op dit ogenblik bijvoorbeeld municipaal, dus door de gemeente, worden verzorgd, dan verzorgd worden door mensen uit louter liefhebberij. Waarom zou je een heel instituut hebben met tuinlieden en weet ik wat nog meer voor parken, wanneer er mensen zijn die doodgelukkig zijn, wanneer ze een tuin kunnen onderhouden. En die dat in hun vrije tijd graag doen. Bovendien gebeurt het dan met meer hart en de deskundigheid komt dan op den duur vanzelf. Dus ook wat dát betreft, is de gemeenschap goedkoper uit.

Ik voorzie een verschuiving, waarbij met een gemiddeld huidig beslag van middelen, van inkomen dus, van 50 tot 60 procent volksinkomen het staatsaandeel terugloopt tot ongeveer 20 tot 24 procent; het kan iets variëren. Dit houdt weer in dat daardoor de middelen op particulier terrein veel groter worden. We zullen dus ook zien dat men veel meer gaat beantwoorden aan z'n eigen ideeën; men heeft er de middelen voor. De standaardisatie die op het ogenblik nuttig is, is dan voor een groot gedeelte overbodig, omdat een ieder bereid is zelf mee te werken of datgene wat 'ie werkelijk wil hebben ook, in zijn kosten te betalen.

En dan blijft er nog één ding over: ja, je hebt natuurlijk de gemeenschapssector. En als u het mij vraagt, heb je dus ook tegenwoordig een gemeentelijke administratieve industrie, die ontzettend veel geschreven papieren produceert. En er zijn er heel wat van die industrieën, grote en kleine. En wanneer die nou een beetje weg gaan vallen, dan krijg je toch iets anders. Want er moet wel iemand zijn, die bijvoorbeeld voorzitter wil zijn in een vereniging. Je hebt een vereniging, als je daar geen voorzitter hebt, je hebt geen penningmeester en secretaris, nou ja, dan heb je eigenlijk niets. Zo zal het met een gemeenschap eigenlijk ook zijn. En of zo iemand nou voorzitter heet of burgemeester of wat anders, doet niet ter zake. Maar dat zullen mensen zijn, die dat niet doen, omdat het zo goed beloond wordt, maar omdat zij zich betrokken voelen bij die gemeenschap en daar iets aan bij willen dragen.

En dan verandert de situatie dus zover dat je op een gegeven ogenblik de mensen, die het het beste zouden kunnen doen in uw tijd, ziet leven op een wijze, die nu eigenlijk bijna armelijk heet. Maar waarom? Omdat zij eenvoudig niet meer verplicht zijn zich te manifesteren als iets bijzonders, dat bewijzen ze ze door de daad.

En als je dat hele beeld afrondt, dan zeg je dus: economisch grote veranderingen, een sterkere spreiding van mogelijkheden en productie in het fabricageproces, een veel grotere vrijheid in de handel en ten laatste een veel geringere invloed van supernationale handelsinstellingen, waarvoor in de plaats komt een samenwerking die in zeer grote delen van de wereld door het wegvallen van grenzen zonder meer mogelijk wordt, maar waarbij kleine groepen zonder hun zelfstandigheid prijs te geven, kunnen inspelen op de noodzaken en mogelijkheden en behoeften van andere groepen.

Ik denk dat je op deze wijze komt tot een samenleving, waarin inderdaad broederschap, als ik het zo moet noemen, je zou het misschien eerder kunnen zeggen: gemeenschapszin en mensenliefde, toch wel een heel eind overheersen. En dat zal dan ook weer voor sommige industrieën misschien een klap zijn, bijvoorbeeld gebedplaatjes zullen er bijna niet meer gebruikt worden. En kerkenbouw, nou ja. Dat is eigenlijk ook niet meer interessant. Grote kantoorgebouwen ook al niet meer. Dus er zullen wel dingen verdwijnen, inderdaad. Maar wat overblijft is een wereld, waarin ieder eigenlijk bijdraagt tot de leefbaarheid. Tegenwoordig geldt hetzelfde, maar moet je er 'on' voorzetten. En een wereld waarin welzijn en een zeer grote persoonlijke vrijheid normaal zijn, maar waarin een ieder het recht heeft op z'n eigen wijze te leven en aantasting van een die levenswijze door die ander niet hoeft te dulden. Nou, dat heeft u ongeveer een beeld. Is het voldoende?

❖ *En de overbevolking?*

O, daar zorgt moeder natuur op het ogenblik wel voor. En u moet één ding heel goed begrijpen: er zijn dus grenzen van bevolkingsdichtheid. Die grenzen, die kunnen wel langzaam verlegd worden, maar nooit onmiddellijk. Op het ogenblik dus dat zoals nu, de wereldbevolking in een betrekkelijk korte tijd bijna verdubbelt, zullen zoveel gebieden ontstaan, waarbij de overbevolking té groot wordt dat hier juist de behoefte tot voortplanting wegvalt. Dus niet het procédé, zal ik maar zeggen, maar het product. Dit houdt in dat je periodiek een terugloop krijgt en die terugloop is op dit ogenblik eigenlijk al hier en daar gaande. Wanneer u zich de moeite getroost om de bevolkingsaanwas te vergelijken over de laatste 80 jaar in bijvoorbeeld Frankrijk, Duitsland, Nederland en Engeland, dan zult u tot de conclusie komen dat het hier op het ogenblik al veel gemoedelijker toegaat. En dat ze in Frankrijk zelfs hier en daar tekort komen, maar dat vangen ze daar op door import van mensen, die ze dan vervolgens met de nek aankijken. Dus wanneer u het zo bekijkt: het overbevolkingsvraagstuk reguleert zichzelf. Dit hangt samen met een persoonlijke leefsfeer. Op het ogenblik dat die sfeer te veel door die sfeer van anderen doorkruist wordt, ontstaan bepaalde spanningen, die zeer nadelig zijn, zal ik maar zeggen, voor het voortbrengen van veelvuldig nageslacht.

Daarnaast zijn er wat natuurrampen op komst; die doen ook altijd het hunnen wel. Er zijn klimatologisch op het ogenblik processen gaande, waardoor in gebieden die op het ogenblik nog erg aan de overbevolking meewerken, een decimering van de bevolking zonder meer waarschijnlijk is. En dan heeft de mens natuurlijk ook nog de kans om een aantal oorlogen te stichten. Als je rekent hoe de overbevolking in Iran terugloopt op het ogenblik, dat is gewoon verschrikkelijk. Er zijn dus processen, die de overbevolking terugdraaien. En ik denk dat die over ongeveer vijftig jaar dus zit met een negatief geboortecijfer, maar alleen tijdelijk. Voldoende?

❖ *En over 150 jaar, is die utopie er dan, die u bespreekt?*

Wat ik bespreek, is niet bepaald een utopie. Het is een ontleding van nu bestaande tendensen, het is het overzien van nu bestaande mogelijkheden plus invloeden van buiten, waardoor dus een bepaalde tendens geschapen wordt. Ik geloof dat hetgeen ik u gezegd heb voor zeker 80 procent uit zal komen en voor ongeveer 40 procent nog in de tijd van degenen, die op dit ogenblik niet ouder zijn dan veertig.

❖ *Kunt u iets zeggen over die invloeden van buiten?*

Ja, we hebben het al gezegd: Aquariustijdperk. Nou is dat natuurlijk ergens een ongelukkige term. Het is zoiets: er staan sterren anders en nou gebeurt het. Dat is helemaal niet waar. Maar u moet het zo zien: evenwichtsinvloeden bestaan binnen een zonnestelsel. Daar is het dus de wisselwerken van de planeten inclusief een onderlinge baanverschuiving die evenwichten verandert, schijnbaar zeer gering, maar net voldoende om invloed te hebben op karakteristieken van gedrag, groeizaamheid e.d.

Dan heb je daarbuiten, heb je natuurlijk wel de invloed van de reuzesterren. En dat is het centrum van de sterrennevel, die sturen stralingen uit. Kom je in zo'n stralingsgebied terecht, ja, dan zal de zon over het algemeen wat ongewoon en buiten haar normale cycli gaan reageren; ze wordt kouder of ze wordt warmer. Dat heeft ook z'n invloed natuurlijk. Maar u vliegt met die zon door een ledige ruimte. Maar die ledige ruimte is niet zo heel erg ledig. Laten we zeggen dat er per kubieke kilometer tussen de een en de honderd atomen en soms zelfs moleculen voorkomen. Wanneer nu bepaalde moleculen in grotere hoeveelheid voor gaan komen, - er zijn van die wolken -, dan zou bijvoorbeeld een zon met veel waterstofdeeltjes aanwezig tot een vergrote eigen actie komen. Maar dat zou een klimaatverandering beteken, een verandering van levensconditie.

Wanneer die veranderingen klein zijn, merk je het niet zo, maar het is er wel degelijk. En het beïnvloedt het gedrag van de mensen, maar ook allerhand processen, die op aarde plaatsvinden.

Wanneer wij spreken over het Aquariustijdperk, dan betekent dit op de parabolische baan, die de zon maakt binnen deze arm van het melkwegstelsel, zal zij een aantal stralingen, maar ook een aantal stofwolken ontmoeten. Die stofwolken zijn zo ijl dat ze niet eens opvallen, maar ze zijn er wel. Dit betekent een verschuiving van evenwichten en dit alles bij elkaar betekent dat stoffelijk andere mogelijkheden ontstaan en kunnen zelfs ten gevolge hebben, dat een aantal nieuwe mutatievormen ontstaan, waardoor misschien toch wel het gehele evenwicht zoals die nu bestaat wordt veranderd.

Dan hebben we verder wat we noemen, geestelijke invloeden. Ja, ik verveel u hopelijk toch niet, hè.

❖ *Nee.*

Ja, ik probeer reëel te zijn en dat is erg moeilijk op dit terrein.

❖ *Mag ik ..... hebt u kundige informatie, is het straling, is dat zwaartekracht, evenwicht wat verandert of is het een heel spectrum die je kan bedenken?*

De beïnvloeding zoals u die dus in de astrologie berekent met de planeten, dat is inderdaad een verschuiving die o.a. zwaartekracht, licht beïnvloedt. Daarnaast zijn er bepaalde stralingsactiviteiten in de kern van de planeten, die daardoor tijdelijk gedempt, tijdelijk wat opgevoerd worden. Ook dit heeft z'n invloed.

En dan ten laatste hebben we in die evenwichten nog weer eens een beïnvloeding van de zonnemassa als zodanig. En u weet, die is tamelijk vloeibaar eigenlijk of moet ik zeggen: zeer plastisch, bijna amorf, behalve in de kern. De werkelijke

kern is wél hard. Het heeft een hoge temperatuur. Er vinden splijtingsprocessen plaats. En bij die splijtingsprocessen ontstaat druk bij de kern. Deze druk werkt dan uit naar wat u de atmosfeer zou kunnen noemen. Er kunnen hier uitbarstingen ontstaan, er kunnen zonnevlekken ontstaan, in feite een vortex, een soort storm, waarbij dus koudere invloeden naar de kern toegaan. Dit heeft alles invloed op de straling. Dus natuurkundig zijn er inderdaad nogal wat.

Wanneer we daarnaast geestelijke invloeden willen bezien, tenzij u natuurlijk nog stoffelijke zaken verder moet aanstippen, dan moeten we niet beginnen met de geest daarboven er op de eerste plaats erbij te halen. Er bestaat namelijk bij elke mens een zekere uitstraling. Z'n gedachten en z'n gedachtenprocessen zijn op het ogenblik allen met een encephallograaf bijvoorbeeld meetbaar. Maar je zou het je kunnen voorstellen dat op golfgebieden, die men dan nu nog niet helemaal heeft ontdekt, intense gedachten of emoties een soort verdringingsverschijnsel veroorzaken, waardoor de sfeer, waarin dat kenbaar is, groter wordt. Op het ogenblik dat een ander binnen deze sfeer komt, wordt hij erdoor beïnvloed. Mensen beïnvloeden elkaar onderling. Wanneer een massale denkwijze, een massaal geloof, een massale emotie ontstaat, zullen de mensen tijdelijk op dit terrein een groot deel van hun zelfstandigheid verliezen. Zij zullen in hun hele gedraging door het opgelegde beeld worden beïnvloed. Akkoord?

Dan hebben we datzelfde nog vanuit een meer geestelijk standpunt dan toch wel, want als een mens dood is, leeft 'ie verder zonder de voor- en de nadelen van het stoffelijk bestaan. Dit verder leven impliceert dat de mens in feite herleid wordt, ja, zeg maar tot een krachtbol. Ik denk als je een geest vergelijkend moet beschrijven, je nog het beste kunt zeggen: het is een soort bolbliksem, waarin een aantal potentiaalverschillen voorkomen. Die geestelijk dus energie en daar binnen bestaande voortdurende energie uitwisselen. Maar zij heeft ook weer haar eigen invloed naar buiten toe. Nu blijkt deze invloed zo dicht te liggen bij de eigen aura, dus de eigen uitstraling en stralingsgevoeligheid van de mens, dat een geest een mens kan beïnvloeden. Of u het nou gelooft of niet, op het ogenblik zie je er weer een demonstratie van.

Dat impliceert dat meerdere geesten inderdaad ook meer mensen kunnen beïnvloeden. Je kunt niet de gehele mensheid beïnvloeden. Maar je kunt een sfeer scheppen, waarin voor een bepaald aantal mensen een zekere denkwijze, een zekere emotie, een zekere reactie waarschijnlijker wordt. Lukt dat, dan krijg je vaak een sneeuwbaaleffect. De geest kan dus op haar manier ingrijpen, zelfs wanneer zij alleen maar de gedachten- en gevoelswereld van de mens enigszins beïnvloed.

En dan hebben we nog geestelijke krachten, die groter zijn. Je zou het kunnen zeggen: dat is mega-energie; dat is enorm in vergelijking tot die van een gewone geest. Een dergelijke entiteit kan een heel gebied beïnvloeden, maar - en dat is nu weer het moeilijke erbij - hij kan dit alleen doen, wanneer 'ie de gehele invloed op één specifiek punt richt. Zo zijn er entiteiten, die zorgen voor een bepaald ras en daarbij grondkwaliteiten, die tot dat ras behoren, in feite tot uitgangspunt maken van een poging tot manipulatie. Deze entiteiten kunnen de mens niet, uitdrukkelijk niet beheersen. Ze kunnen alleen zijn milieu - en zijn milieu ervaring vooral dermate - .....wij zien, dat de waarschijnlijkheid van bepaalde denken en handelwijze groter wordt.

Dan hebben we daarboven nog, wat wij noemen, de geestelijke contacten. Elke mens heeft de geest. Nu zult u zeggen: ja, wat is het? Het is eigenlijk de psyche

plus een verlengstuk. En dat verlengstuk, dat bestaat niet in de stof, het bestaat erbuiten. Het komt nooit helemaal met het lichaam in contact, is er wel mee verbonden en dit leeft weer in een wereld met totaal andere waarden. Het is erg moeilijk zo'n bestaansniveau te beschrijven. Het is een kwestie van energie, waarbij zelfs beelden overbodig zijn, omdat intenties zonder meer overdraagbaar zijn. Op dit gebied kan men dus degenen, die op aarde vertoeven, beïnvloeden, maar zij kunnen deze beïnvloeding zelden doorgeven naar het waakbewustzijn van de mens. Wat in feite ontstaat, is een onbewust of onderbewuste conditionering. En hierdoor kan mede het lot van de mensen voor een deel vanuit de geest bepaald worden.

Je hebt nu een aantal van de externe invloeden. Ik heb geprobeerd ze zo duidelijk en aanneembaar mogelijk te omschrijven. Als u commentaar hebt, vertelt u het maar.

❖ *Zijn er technieken om aan die externe invloeden een halt toe te roepen; zijn er ook voorbeelden van in de geschiedenis? Nou ja, ik bedoel dit in positief opzicht. Want u spreekt zelf al namelijk van manipulatie, dus ik neem aan dat het doel van de mens is om zichzelf te zijn.*

Inderdaad, maar u vergeet één ding wat ik u gezegd heb: dat een déél van die manipulatie geschiedt doordat uw eigen wezen meer omvat. En dat is een heel belangrijk punt: die omvat meer. U bent dus niet alleen het stoffelijk lichaam, u bent ook nog een stuk geest. En uw totale persoonlijkheid omvat dan ook veel meer dan uw stoffelijk bewustzijn kan bevatten. En daar ligt nu juist dat manipuleerbare. Alle andere manipulaties die door mij genoemd zijn, zijn manipulaties van, zeg maar, ómgeving. En u weet zelf hoe mensen dat doen. Er zijn bepaalde gelegenheden, waar men bijvoorbeeld rood licht gebruikt. Dat geeft dan toch wel een zeer bepaald sfeertje. Anderen doen het met blauw licht. Er zijn mensen, die wierook branden. Het zijn zintuigelijke stimuli, maar ze kunnen dus het gedrag beïnvloeden. Wanneer iemand zich daaraan wil onttrekken, dan moet hij eerst weten wat er aan de hand is. Wanneer u vindt dat u onregelmatig onlogisch handelt, moet u zich afvragen waarom. Wat is de gemeenschappelijke factor in al die afwegingen. Wanneer u dan daarop u concentreert en zegt: die factor wil ik overwinnen, dan kunt u dat gemeenlijk ook wel. Dan bent u dus wat dat betreft niet beïnvloedbaar. U kunt zich echter niet losmaken van de beïnvloedingen die op aarde ontstaan door bijvoorbeeld evenwichtsverhoudingen die licht veranderen in het zonnestelsel. En wanneer stralingen de aarde treffen, dan kunt misschien uw reactie daarop uiterlijk beheersen en licht wijzigen, maar uw ervaren daarvan kunt u niet veranderen. Is dit voldoende?

❖ *Ja, ik begrijp wat u bedoelt, maar ik wil iets over .... Ik bedoel in dit feit in verband met over illusie, de maya, waar ook de Boeddha over spreekt. Hij sluit zich ook af op een bepaald moment*

Hij wordt zich totaál bewust van zijn werkelijke persoonlijkheid. En op dát ogenblik wordt hij niet meer beheerst door de stoffelijke waarden en waardering.

❖ *Ook niet door de geestelijke waarden?*

Ook niet. Voor hem is maya iets, waaruit hij wel is voorgekomen, maar wat hem niet meer kan domineren. En maya, als ze dat heel eenvoudig willen vertalen, dat is de feiteninterpretatie die voor ons noodzakelijk is om tot een feitenconstatering en een feitenbeleving te komen. Wij géven dus een betekenis aan de dingen zonder dat die feitelijk bestaat. Dat is maya. En daar kun je je wel aan onttrekken, maar dat betekent dan wel dat je los komt te staan van het cultuurpatroon waartoe je behoort. Want de tendensen van een bepaald

cultuurpatroon scheppen in zichzelf dus bepaalde illusies, bepaalde interpretaties, waardoor feiten in hun betekenis helemaal veranderen etcetera. Dus ja, je kunt daar wel enigszins aan onttrekken, maar ik ben bang dat wanneer je dat in zijn geheel wilt doen, dat je buiten de mensheid komt te staan. En dan is het maar de vraag of je nog mens genoeg bent om de begoocheling van een ander te begrijpen, terwijl je er zelf niet meer aan onderdanig bent. Pas dan kun je namelijk leraar worden en kun je het duidelijk maken. Maar u haalt de Boeddha aan. U kent de bekende gelijkenis tegen Anekananda, waarbij hij dus zegt: de waarheid is als een olifant, die vier blinden ontmoeten. Elk van hen zegt: ha, hier is de waarheid. Maar de één zegt: het is een lang kronkelend geheel, het lijkt wel een slang. De ander zegt: nee, het zijn als zuilen als van een tempel. Een derde zegt: het is een eigenaardige geur met daarboven een soort kwastje. En de laatste zegt: ja, maar ik voel hier een lange spitse dolk of meer dan dat: de waarheid is dus iets scherp wat doordringt. En elk van hen had geen ongelijk, maar ze waren blind voor het feit dat alle zekerheid er was. Vrije vertaling hoor.

Kijk, daar zit je nou echt met maya. Maya is het gebrek aan overzichtsmogelijkheid. Als u leert om alles in samenhang te zien, wordt maya minder, tenzij u bepaalde interpretaties vanuit uw eigen gevoelswereld of gebruikswereld erg op prijs stelt.

❖ *Komen kwade invloeden in dit verband alleen uit de mens voort of ook zo van buitenaf?*

Het ligt eraan wat je kwaad noemt. Maar er zijn bijvoorbeeld uit de natuur dus, zuiver stoffelijk, invloeden, die voor de mens nou niet bepaald aangenaam zijn. Een mens zal het niet kwaad noemen. Daarnaast moeten we zeggen: in de mens bestaan bepaalde destructieve kwaliteiten. En als 'ie dood gaat, kan 'ie die behouden. Hij kan dan proberen die weer aan de mensen over te dragen, maar hij moet dan altijd wel iemand hebben, waarin die destructiviteit, althans potentieel, aanwezig is. Anders is de beïnvloeding niet mogelijk. Dus ja, er zijn negatieve invloeden, én vanuit de geest, én vanuit de natuur, zeker redenerend vanuit uw eigen standpunt.

❖ *Zal het principe van diploma's wat in het huidige bestel erg belangrijk wordt gevonden in het door u geschetste toekomstbeeld verdwijnen?*

Steeds meer, omdat de mensen steeds minder gaan vragen: wat heb je geleerd en steeds meer gaan kijken: wat kun je. Ik dacht dat het duidelijk is.

Ja, vrienden, we zullen het niet al te ver meer doorzetten, maar zijn er nu nog aanvullende punten of vragen t.a.v. het onderwerp, zal ik ze nog afhandelen.

❖ *De socialistische landen in Oost-Europa, zullen die ook bij dit proces betrokken worden?*

Ze zullen ongetwijfeld erbij betrokken worden. Kijk, de socialistische landen zijn in feite landen, waarbij het kapitalisme tot staatskapitalisme verworden is. Met andere woorden, men zegt tegen de mensen: mensen, dit is allemaal van jullie, je moet er alleen afblijven. Kijk, en steeds meer mensen zeggen: ja, maar als het van mij is, dan mag ik er toch ook wat mee doen. En ik wil ook wel een datsja hebben of ik wil ook wel een auto hebben of ik wil ook wel kaviaar eten en krimwijn drinken. En die mensen, die houden zich steeds minder aan de feitelijke regels van het systeem. Het resultaat is dat op dit moment in een groot aantal van deze zogenaamde socialistische republieken in feite een kleine vorm van kapitalisme en van weer persoonlijk reageren, produceren en denken in opkomst zijn. Zolang nu de oude heren er zijn, ja, dan blijft dat een beetje moeilijk. U weet, een van

onze vrienden, o nou, dat weet u misschien niet, een van onze vrienden heeft eens gezegd: ja, als jullie horen over al die raketten, dan moet je maar zo denken: de mannen die aan het bewind zijn, zijn zó oud, dat ze omentwille van de herinnering een fallisch symbool willen hebben. Maar ook dát wordt steeds minder. Dat wil zeggen: er komen steeds meer mensen, die níet gedreven worden door herinneringen, maar die meer gedreven worden door feiten. En dan zullen we een samenleving krijgen, waarin de persoonlijke vrijheid groter gaat worden en niet kleiner. Waarin de religieuze gedrevenheid, die in veel communistische landen op de achtergrond ligt, eerst aanmerkelijk groter wordt inclusief kettervervolging en heksenverbrandingen en zo. En dan langzaam maar zeker eveneens vrijer wordt. En wanneer men in die landen ook langzaam maar zeker, - het gebeurt nu al voor een groot gedeelte, maar alleen op té kleine schaal, té laag niveau -, niet meer gaat kijken naar pretenties, maar gaat kijken naar de feiten, dan zal als vanzelf die gehele Aquariusontwikkeling zich door een langzame decentralisatie of beter gezegd: uitholling van bepaalde machtsapparaten daar voltrekken. Is dat voldoende?

❖ *In de huidige hongerlanden zijn..... betrokken worden?*

Ja, de vraag is in hoeverre die hongerlanden de kans krijgen. Wanneer je de mensen voedsel geeft, terwijl ze nog de kracht hebben om iets te doen, dan maak je ze eigenlijk tot bedelaars, het wordt een mode. Wij hebben nood. Zorgen jullie maar voor ons. Men zou wat dat betreft de oude spreuk toe moeten passen: wie zichzelf helpt, die helpt god. Nu zou je ook moeten zeggen: wie probeert zichzelf te helpen, zullen de andere landen helpen. Dan zou men inderdaad door zeker een verandering van gewoonte, van leefgewoonte, verandering van bepaalde procedures, zou men de hongerlanden voor een groot gedeelte wel degelijk kunnen maken tot landen die in staat zijn in de eerste plaats voor zichzelf op te komen, in de tweede plaats en op den duur ook producten te leveren voor de rest van de wereld, die daar belangrijk zijn, zodat dan een feitelijke ruilhandel weer mogelijk wordt. Op het ogenblik is het een soort weldadigheidshandeltje. Voldoende?

❖ *Hoe zal in de toekomst het inkomen worden bepaald en vindt u in dit verband dat intellectuelen, politici, bedrijfsdirecteuren, zakenlieden enz. zich hogere salarissen toeëigenen op grond van argumenten als: we hebben er hard voor gestudeerd en we dragen grotere verantwoording. Vindt u dat dan oneerlijk en hoe zou dit omgebogen kunnen worden?*

Nou, ik kan u wat betreft 'vindt u het eerlijk?' alleen dit antwoorden: wanneer iemand alléén z'n tijd heeft geïnvesteerd en dus geleerd heeft op kosten van de gemeenschap, is hij de gemeenschap a.h.w. verplicht te dienen met zijn verworven kennis. Hij heeft dan geen recht op een hoger loon dan een ander. Want daarvoor heeft hij weer mogelijkheden gekregen die een ander niet had. Dus dat vindt ik niet redelijk.

Wat betreft directeuren en zo, ministers ook en zo, ik vind het uitstekend dat ze hoge lonen krijgen, mits men hen voor alle flaters die ze begaan ook inderdaad zelf de kosten laat dragen.

❖ *Blijft er niet veel over.*

Nou ja, kijk, dan krijgen we dus geen deficiet financiering van de staat meer, maar van het bestaan van de verschillende leiders van de staat. En dat lijkt me toch wel gunstiger.

Maar wanneer u zegt: hoe zal het ermee gaan? Kijk eens, wanneer je iets doet, omdat je het graag doet, dan vraag je niet in de eerste plaats: wat verdien ik ermee, maar hoe kan ik zijn, hoe kan ik leven ermee, kan ik gelukkig zijn. En dan zal blijken dat sommige mensen inderdaad een wat hoger inkomen krijgen dan anderen, maar dat inkomen is dan direct afhankelijk van hun betekenis op het ogenblik, hun prestatie. Het is dus geen váststaand salaris, dat aan hun functie is verbonden, maar het is eenvoudig een lot dat bepaald wordt door de prestatie vóór de gemeenschap en niet van de gemeenschap wordt geëist, maar door de gemeenschap wordt toegekend.

❖ *Het geldt ook voor het zakenleven, dacht u?*

Voor het zakenleven geldt dat niet, omdat een directeur die zichzelf te hoge salarissen toekent, al heel gauw failliet gaat, wanneer er geen staat is met allerhand garanties en dekkingsplannen, zodat je nog wat meer kunt verdienen.

❖ *En ja, het zal toch altijd zo blijven dat de een meer heeft dan de ander, omdat verschillende mensen verschillend met hetzelfde geld omgaan.*

Ja, maar als je nou beseft dat geld eigenlijk niet van belang is, dat wat van belang is, is dat..... Het geld zal waarschijnlijk wél worden afgeschaft, maar er zal ongetwijfeld, ja, zeg maar een soort giraal registratiesysteem blijven bestaan, waardoor het mogelijk is dus wat men teveel heeft gepresteerd, eventueel te gebruiken om prestaties van anderen te betalen, die men in een directe ruilhandel nooit zou kunnen verwerven. Dus dát blijft wel bestaan.

Ik vraag me echter wél af of rente zoals 'ie tegenwoordig bestaat, nog lang zal leven. Niet alleen dat het rentepercentage levensgevaarlijk is voor de economische welvaart. Maar bovendien, het is eigenlijk een beloning voor hebben. En ik denk dat Aquarius meer zal voelen voor een beloning voor hetgeen je doet. En wanneer je veel gedaan hebt, zul je ongetwijfeld daarvan de vruchten blijven plukken, ook wanneer je niet meer in staat bent om nog meer te doen, dat wel. Maar het is dus niet zo bij Aquarius, dat je zegt: we gaan echt om met geld en zwart geld, weet u wel. Er zijn van die hele zindelijke mensen; hebben ze zwart geld, gaan ze het onmiddellijk wassen om het wit te maken. Heel gek, ja.

Ja, er is trouwens nog een heel gek ding: wist u dat er in Nederland bijna net zo veel zwart geld als wit geld in omloop is? Maar ja, omdat het witte geld door verschillende manipulaties steeds weer zwart wordt, en dat zwarte geld door bankmanipulaties steeds weer wit, kun je nooit precies zeggen hoe het zit. Goed.

Onthoudt u nou één ding: geld is een illusie. We hebben daarnet over maya gesproken. Geld is een illusie. Geld heeft geen zelfstandige waarde. In de tijd van de gouden standaard was er althans nog een enigszins feitelijke waarde doordat men over zoveel goud kon beschikken en dit dus ook elders als betaalmiddel zou kunnen gebruiken. Op het ogenblik heeft men te maken met volkomen fictieve betaalmiddelen, waarvoor geen feitelijke dekking aanwezig is, buiten misschien de productiecapaciteit van het gehele volk.

En u heeft verder te maken met munteenheden, die dus niet meer gewisseld worden volgens een vaste waardenorm, maar volgens verschuivende normen, die niet alleen maar het gevolg zijn van verschuiving in productiecapaciteit, maar die bepaald worden door de geldhandelaren en de politici. En dát zal men voor een groot gedeelte in Aquarius zien wegvallen.

Maar ja, voor het zover is, kunt u bij ons op de tribune de zaak verder komen bekijken.

❖ *Het zal nog wel heel wat gif door de Rijn stromen.*

Ongetwijfeld, het is typerend, nu de mensen bang zijn om teveel gif tegen elkaar te spuien, spuien ze het in de rivier. Maar ja, het gif in de Rijn, daar wordt ontzettend veel over geroepen, maar als we heel goed kijken, dan is het gewoon egoïsme, Duits egoïsme, Frans egoïsme, Nederlands egoïsme, Nederland doet ook mee. En zo krijgen we verontreiniging van de Noordzee. En daar is Engeland ook weer aan het meewerken. En België doet mee, Frankrijk doet mee. Nu met z'n allen kun je er een aardige rotzooi van maken, dat is een feit. Voldoende.

Vrienden, als u het me niet kwalijk neemt, zullen we dit eerste deel hier afbreken. U krijgt na de pauze natuurlijk een andere spreker en die kan dan eventueel op uw vragen, kleine onderwerpjes en zo verder ingaan. Wat mij betreft, dank voor uw gehoor en uw aandacht. En ik hoop dat u uit dit alles niet alleen maar onthouden hebt dat er veel veranderen zal. Maar ook hebt onthouden, dat u zélve dus eerst moet begrijpen waaróm u de dingen doet, wilt u enigszins vrij worden van de invloeden, die u voortdurend verleiden om datgene te doen, waarvan u zich had voorgenomen om het nooit te doen.

Ik dank u voor uw aandacht, ik wens u een goedenavond.

VRAGENGEDEELTE

Goedenavond. Het tweede gedeelte is bestemd voor niet persoonlijke vragen etcetera. Schriftelijke vragen gaan voor, graag vraag een.

❖ *Is er iets te doen van gene zijde om de invloed van voetbalmanie e.d. in te dammen?*

Overwegende dat de mogelijkheid bestaat, geloof ik toch dat de wenselijkheid daarvan niet aanwezig is, omdat uiteindelijk voetbalmanie e.d. uitvloeisels zijn van een verkeerde sociale structuur van de gemeenschap en daar in feite uitlaat vormen voor iets wat anders in een veel ernstiger vorm van vandalisme en eventueel nog moeilijkere zaken tot uiting zou komen. Is dit voldoende?

❖ *Een spreker van de ODV heeft onlangs gezegd dat er weer invloed van de mensen op de energiemaatschappijen moet komen. Hoe ziet zich dit verwezenlijken?*

O, heel eenvoudig. Wanneer u dus eenvoudig steeds minder gebruikt, worden de installaties steeds minder rendabel. En dan zullen we dus steeds minder nieuwe installaties nodig hebben, al zullen hun tarieven waarschijnlijk wél groeien, omdat ze uiteindelijk toch ook hun Raad van Bestuur e.d. goed willen betalen.

❖ *Zullen er nog grote natuurrampen plaatsvinden in de overgangstijd naar het Aquarius?*

De mogelijkheid dat dit zal geschieden, is zeer groot. Er bestaan op het ogenblik een groot aantal spanningen tussen de verschillende aardschotsen. En dat zou m.i. misschien zelfs al dit jaar - zeker in de periode tot '87 - kunnen voeren tot een reeks van aardbevingen, vulkanismen, zeebevingen en wat dies meer zij. Dat daarbij een van de zere punten waarschijnlijk in de buurt van San Diego, San Diego vallei ligt, en dat een uitbreiding van deze scheur met haar spanningen in

de richting zelfs tot Nomalaska denkbaar is, zou het door mensen zeer waarschijnlijk tot een hele grote ramp worden beschouwd.

Wanneer we daarnaast rekening houden met nieuwe vulkanische verschijnselen in het Middenlandse Zeegebied, we houden rekening met datzelfde voor bijvoorbeeld Indonesië. Grote bevingen, overstromingen en klimatologische anomalieën in India bijvoorbeeld, een deel van China, maar ook in bepaalde delen van Afrika en Zuid-Amerika, dan geloof ik wel dat je kunt zeggen dat er wat natuurrampen te verwachten zijn in die overgangperiode. En dan kan er natuurlijk nog veel meer gebeuren.

Ik geef u alleen waarschijnlijkheden voor de, zeg, de eerstkomende drie, vier jaar.

❖ *Is er kans op zulke natuurrampen in Nederland voor het jaar 2000?*

Och, de Nederlanders hebben hun regering, dus die hebben....(gelach). De rest zal wel meevallen, ofschoon er in Nederland zeker gerekend moet worden op een aantal moeilijkheden waarschijnlijk in het Waddengebied, Friese-Groningse kust, maar dat zal niet m.i. voeren tot een werkelijke ramp, het zal alleen onplezierig zijn.

Ja, dus de zoveelste puinhoop.

❖ *Als u zegt 'waarschijnlijkheden', denkt u dan in termen van 80 procent kans of iets dergelijks?*

Wij denken dus bij waarschijnlijkheid aan een kans van, zeg, drie op vier of hoger. En wanneer dus iets maar 99 procent kans heeft, en er is één afwijking, dan zeggen we toch waarschijnlijkheid, omdat géén absolute zekerheid bestaat.

❖ *In computerkringen wordt vaak gesproken van 'kunstmatige intelligentie'. Hiermee wordt gesuggereerd dat computers intelligent zouden zijn of kunnen zijn. Wat is uw opvatting over dit begrip 'kunstmatige intelligentie'?*

Een vraag die mij wat rauw op de lever valt.

❖ *Probeer het eens met de maag.*

Nou, ik heb een geleend lichaam, moet je niet misselijk maken. Kunstmatige intelligentie bij computers is denkbaar, maar wel met enig voorbehoud. Punt a: de programmering van de computer betekent voor de computer waarheid, ongeacht of de gegevens juist zijn of niet. Punt b: met feedback zou het mogelijk zijn een benadering van de werkelijkheid tot stand te brengen. Een computer kent echter geen emotie en kan ook geen volledige analogie voor emotie bedenken. Met andere woorden: een computer is een mathematische intelligentie, die daarbij volledig afhankelijk is van input en eventuele feedback correctie nul. Dit impliceert dat het géén intelligentie is als een mens, ...dat de computer wel plannen kan ontwerpen, maar er niet in kan geloven. Is dit voldoende?

❖ *In hoeverre wordt de westerse mens gestuurd door de computer en in hoeverre zal dat in de toekomst het geval zijn?*

O, de westerse mens wordt niet gestuurd door de computer, maar degenen, die denken dat zij regeren, weten dat hun beslissingen - gezien de vele factoren, die erbij betrokken zijn - altijd vraagwaardig zullen blijven en dekken zich in door verschillende computerspellen aan de hand waarvan ze waarschijnlijkheden berekenen.

In zoverre wordt de Westerse mens dus in vele opzichten wel mede door de computer geregeerd. Om u een voorbeeld te geven: de benadering van de Verenigde Staten t.a.v. Rusland, inclusief de wijze, waarop men wapens naar elders levert, wapens opstelt en dergelijke, zijn indirect uitvloeisel van computertaal.

Maar het feit dat er uit vele plannen dit plan is gekozen, wordt weer bepaald door politiek economische verbindingen tussen het Pentagon en het Witte Huis en bepaalde, zullen we zeggen, commerciële groeperingen. Dus daar heeft u een aardig voorbeeld van.

U wordt er niet door geléefd, dat is niet waar, maar aan de hand van de computer wordt wel heel veel bepaald. En uit de mogelijkheden, die de computer aanduidt, kiest de mens niet de meest logische, maar meestal voor zijn denken de meest voordelige. Voldoende?

❖ *Hoe worden mensen als Hitler, Napoleon, Caesar, Einstein, dus grote belangrijke of beruchte figuren opgevangen als ze overgegaan zijn; komen ze weer terug als grote figuren; bestaat er een klasseverschil tussen de overgeganen?*

Het lijkt wel een verlanglijstje van Sinterklaas. Figuren als Hitler, Napoleon, andere genoemden, Einstein etc. worden natuurlijk opgevangen, zoals iedereen. Dat wil zeggen dat ze na de overgang de mogelijkheid hebben contact te maken met anderen. Dat ze dan in een periode van bezinning met zichzelf geconfronteerd worden en mits ze dan zichzelf aanvaarden, ook normaal verder kunnen leven in de geestelijke wereld.

Het lijkt mij niet waarschijnlijk dat bijvoorbeeld een Hitler ooit zou willen incarneren als politicus. Daar heeft 'ie z'n lesje wel mee geleerd, dacht ik, maar ik kan mij voorstellen dat 'ie als kunstschilder terug wil komen. Blijkt 'ie misschien ook wel een klier te zijn, maar dat zullen we dan wel weer moeten zien.

Over het algemeen zullen grote mensen niet terugkeren als datgene, wat zij geweest zijn. Hun benadering daarvan zal in ieder geval een geheel andere zijn.

Dan heeft u gezegd: Einstein. Ik zou willen zeggen: Einstein is iemand, die het mathematisch denken zover tot filosofie heeft ontwikkeld dat hij op grond daarvan waarschijnlijk niet als methemतिकus, maar als filosoof zou incarneren, wanneer voor hem de noodzaak aanwezig is.

❖ *Komen ze weer terug als grote figuren?*

Dat heb ik al gezegd.

❖ *Wat is dementie?*

Dit is een verval van de circuits van het brein, waardoor het niet meer mogelijk is om alle inkomende signalen onmiddellijk en volledig te coördineren. Het resultaat is dat een groot gedeelte van die inkomende prikkels dan wordt geënt op herinneringsprikkels, waardoor het gedrag van de norm zal afwijken en de wereldvoorstelling eveneens afwijkt van de norm. Is dit voldoende?

❖ *Wat gebeurt er tijdens het sterven en daarna; kunt u iets vertellen over de sfeer?*
Eigenaardig dat men als vraag vaak dingen naar voren brengt, die een maand doorlopend spreken vergen wil je het duidelijk beantwoorden.

Goed, wat gebeurt er in het sterven? Wanneer je je er niet van bewust bent: ledematen worden kouder, je krijgt het gevoel dat alles ver van je af zweeft, dan komt er een ogenblik dat alles weer even duidelijk is, kort daarop wordt alles donker. Het kán zijn dat je in de tussenliggende periode figuren hebt gezien die niet stoffelijk zijn. Anders zie je ze waarschijnlijk al op het ogenblik dat het eerste duister begint.

Wanneer je dan verder gaat, dan zie je je lichaam beneden je. Ongeveer als een soort poppentoneeltje, waar je als volwassene van boven op neer staat te kijken.

Veelal een betrekkelijk kleine en voor het besef hel verlichte plek. En daaromheen is duisternis. Je ziet de personen, die bij het lichaam in de buurt zijn eveneens. Je wordt dan aangesproken en men probeert je duidelijk te maken dat je dood bent. Reageer je niet, dan blijf je waarschijnlijk enige tijd rondhangen bij dat lichaam. Reageer je wél, dan neemt men je mee, maar geeft je wel de gelegenheid meestal om bijvoorbeeld een begrafenis of crematie bij te wonen, wanneer je dat wilt.

Daarna volgt ongeveer, ja, in mensentijd, zeg drie dagen tot een week, - het kan ook anders zijn -, een periode, waarin je bezig bent met je herinneringen. De eigenaardigheid hiervan is, dat je niet alleen je éigen emoties en daden je herinnert, maar dat je nu plotseling ook beseft wat zij betekenen voor degenen, die ze ondergingen. Wanneer je dit alles kunt aanvaarden, toegeven aan jezelf, dan kom je daarna in een wereld die wat lichter is, die prettig aandoet. Het effect van het sterven tot eerste fase recapitulatie wordt vaak beschreven als het vallen in een donkere trechter en het einde waarvan licht is. Het licht wordt echter pas bewust en volledig betreden, wanneer je alles aanvaard hebt en dus déél van die wereld kunt voelen. Een bezoeker kan wel in die wereld vertoeven, maar kan er geen deel van uitmaken.

Daarna kunnen eventueel leerprocessen, ontspanningsprocessen etc. plaatsvinden, afhankelijk van de structuur van de persoonlijkheid, diens eigen inhouden en diens eigen behoeften.

❖ *Is bij werkgelegenheid zo'n heilige koe; zijn we technisch niet zo vergevorderd dat we een grote massale werkeloosheid niet het hoofd kunnen bieden?*

Dat is een moeilijke vraag voor mij. Maar ik ben van mening dat de moeilijkheid van de werkeloosheid niet ligt in het feit dat er geen werk is voor de mensen, maar in het feit dat iedereen, zoals de werker, handelt vanuit een winstprincipe. Op het ogenblik dat je produceert om aan behoeften te voldoen, werkt om aan behoeften van jezelf en anderen te voldoen en daarbij geen beloning en winst meer in de eerste plaats stelt, is er geen werkeloosheid.

De werkgelegenheid is dus afhankelijk van kapitaalsgebruik plus winstverwerving. En wanneer kapitaal en winst en niet zijn, is er weer werk. Voldoende?

❖ *Is de theosofische poster van de Wessak Valleï geschilderd door Lenseling in 1926 mediamiek geïnspireerd of gewoon een voorstelling?*

Ze is wel geïnspireerd. Zij is niet volledig getrouw aan omstandigheden, maar geeft toch wel een beeld van hetgeen zich rond een Wessak-gebeuren afspeelt.

❖ *Sprekers in kerken en bij allerlei officiële gelegenheden worden zelden geïnterrumpeerd door het beleefd luisterende publiek. Winkeliers weigeren zelden een klant, ook al haten ze die. Zijn dit geen negatieve vormen van beleefdheid; zou verandering hierin niet wenselijk zijn; wat is eigenlijk de waarde van conventie?*

Conventie is het korset dat je nodig hebt om de maatschappij bij elkaar te houden. Ik dacht dat ik daarmee alles eigenlijk al beantwoord heb.

❖ *Wat kunt u ons vertellen over het werk van de Witte Broederschap; hoe is hun invloed op de mensheid?*

De Witte Broederschap bestaat voor een deel uit mensen op aarde, die een bepaalde inwijding hebben of bepaalde harmonie bezitten. En voor een zeer groot gedeelte uit entiteiten, die overigens geestelijk gezien op verschillende niveaus of

zo u wilt werelden en sferen behoren. Hun totale interesse is de mensheid bewust te maken, d.w.z. haar geestelijke mogelijkheden beter te doen ontplooiën en haar dierlijke kwaliteiten ondergeschikt te maken aan de totale persoonlijkheid.

Wanneer we een eigen verklaring hier aannemen, dan kunnen we zeggen: zij kunnen inspireren en beïnvloeden. Hierdoor kunnen zij misschien de zaken veranderen. Of zij kunnen direct - maar dat is moeilijk en draagt een enorme aansprakelijkheid over een zeer lange tijd - ze kunnen dus een persoon bijvoorbeeld wegnemen of ze kunnen een persoon tijdelijk uitschakelen. Ze hebben dus een aantal mogelijkheden en middelen. Verder weet de Broederschap ongeveer welke invloeden te verwachten zijn en welke mogelijke uitwerking zij hebben. Daardoor kunnen zij op het juiste moment die denkwijze, die handelingen scheppen, die in samenwerking met externe invloeden op aarde dus de mensheid voeren tot in een bepaalde richting.

Ik geloof dat hun mogelijkheden niet verder gaan.

❖ *De mensen in de stof, die bij de Witte Broederschap horen, zijn die zich dat bewust of.....*

De meesten niet. En degenen, die zeggen dat ze er deel van zijn, geven meestal daarmee te kennen, dat ze de Broederschap niet goed kennen. Dus mensen, die er deel van zijn, hebben een bepaalde harmonie. Niet een bepaalde titel, niet een bepaald symbool of embleem. Ze hebben alleen een bepaalde harmonie.

En deze harmonie kan voeren tot geestelijke ontplooiing, tot bepaalde belevingen. Maar of dat dan ook een direct lidmaatschap van de Witte Broederschap in menselijke zin is, geloof ik niet.

Het is je wézen wat samensmelt met het werken van de Broederschap, dat is eigenlijk je lidmaatschap, anders niet.

❖ *Dus geen contributie per jaar.*

Maar misschien meer dan u lief zou zijn, wanneer u daartoe zou behoren. Want je moet heel wat offers brengen om die harmonie volledig te beleven en uit te leven. En datgene wat op je inwerkt, als het ware aan de wereld door te geven. Dat vraagt veel meer dan alleen een kleine financiële bijdrage.

❖ *Waarom verdwijnen bij de Bermuda-driehoek zoveel schepen; is dat werkelijkheid of een mythe?*

Er verdwijnen daar inderdaad meer dan normaal schepen. Er zijn meer van deze gebieden op aarde. Oorzaak is het ontstaan van bepaalde, zeg maar, elektromagnetische werkingen, welke de atmosfeer veranderen. Het resultaat: het water geeft ontzettend veel nevel af. Die nevel heeft een eigenaardig lichtend melkachtig facet door zijn geladenheid. En daarbij kunnen zelfs op bepaalde ogenblikken zogenaamde dimensionale deuren ontstaan, d.w.z. dat men in een andere mogelijkheidswereld kan overstappen.

Maar ook zonder dat alleen door deze omstandigheden vergaan inderdaad al meer schepen dan normaal in dit gebied. Voldoende?

❖ *U had het net over inwijdingen in ..... en de aansprakelijkheid daarvan. Maar stel nou eens dat je op een moment dat je ziet dat iemand iemand anders benadeelt. En je fixeert je gedachten daarop, op die persoon en je dwingt hem op bepaalde dingen te vergeten, zodat 'ie niet meer de kans heeft, zodat 'ie er niet meer aan kan denken om die andere mens te benadelen. In hoeverre .....aansprakelijk?*

Op dat ogenblik hebt u het hele ervaringspatroon of niveau van een mens veranderd. Dat behoeft niet belangrijk te zijn, maar het kán het zijn.

Voor alle tekortkomingen, die geestelijk daardoor ontstaan, draagt u zelf mede aansprakelijkheid. En dan zult u de persoon dus geestelijk moeten helpen en bijstaan totdat deze leemten en hiaten zijn opgevuld.

Op het ogenblik dat u zuiver stoffelijk reageert, doet u dat volgens de normen en wetten van uw wereld. Daarvoor bent u níet aansprakelijk, behalve vólgens die stoffelijke normen.

Op het ogenblik dat u met geestelijke waarden ingrijpt, of zelfs als geest in stoffelijke zaken ingrijpt, bent u echter aansprakelijk voor hetgeen daaruit voortvloeit, zeker ten aanzien van de figuren, die u direct hebt beïnvloed door

.....Voldoende?

❖ *Ja, misschien is het een heel menselijke gedachte, maar je ziet iets gebeuren, je denkt: go, dat is zo erg. Ik bedoel, je grijpt allemaal dagelijks in in het leven van een ander en daar gebruik je je gedachten voor. Je doet iets gebeuren...*

Gebruikt u uw gedachtenkracht daarvoor of alleen uw gedachten?

❖ *Nou ja, ja.*

Als u gedachtenkracht gebruikt, gebruikt u geestelijke waarden. Op dat ogenblik bent u dus volgens geestelijke normen verantwoordelijk, omdat een geest leeft vanuit een harmonisch concept en niet vanuit een beperkt menselijk stoffelijk concept.

Het is duidelijk dat u de totale persoonlijkheid, zeker wanneer ze in de geest is teruggekeerd, deze aansprakelijkheid en verantwoordelijkheid zal beseffen en daar dan zich ook aan zal moeten wijden, omdat zónder het oplossen van dergelijke problemen de eigen evenwichtigheid noodzakelijk voor het uitbreiden van bewustzijn niet bereikbaar is.

❖ *Raadt u het dus af om dat te doen?*

Ik raad u niets aan en ik raad u niets af; ik wijs u alleen op de consequenties. Wanneer u probeert iemand gelukkiger te maken, u probeert iemand vrede te geven en u gebruikt daar uw gedachtenkracht voor, dan zou ik zeggen: nou ja, aangezien vrede en de rest dan níet dwingend zijn voor de persoon, maar in feite alleen een eigen invulling van een bepaalde mogelijkheid eisen, zal uw verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid zeer gering zijn. Maar wanneer u bijvoorbeeld probeert iemand tegen te houden, omdat 'ie van plan is te stelen of iemand af te ranselen en u doet dit met gééstelijke kracht en middelen, dan hebt u ingegrepen in het geestelijk geheel van ervaringen en dan kan de verantwoordelijkheid soms heel wat verder lopen dan u op dit moment kunt overzien.

Maar het beantwoorden daaraan in zichzelf is een taak en kan een zekere voldoening geven. Het hoeft niet altijd negatief te zijn.

❖ *Ik denk niet dat het iets is wat je graag oppakt. U denkt dat je het in principe kán ontwijken.*

U beoordeelt aan de hand van stoffelijke normen datgene wat geestelijk bestaat. En aangezien het mij onmogelijk is u zelfs met een hele reeks lezingen precies duidelijk te maken wat geestelijk bestaan ís, kan ik het u ook niet verklaren. Maar het eenvoudigste is misschien dit: wanneer u een wil moet uitlijnen, dan

betekent dit dat eventuele afwijkingen dus gecorrigeerd moeten worden. En je doet dat soms door gewichtjes of zo.

Op dezelfde manier kunnen wij geestelijk onevenwichtig zijn. Die onevenwichtigheid kan ontstaan doordat we dingen goed bedoeld hebben gedaan, die echter voor onszelf het evenwichtige en het rechtlijnige hebben benadeeld. Dan moeten wij compenseren, zoals dat heet. Wij moeten dus datgene, wat wij aan onevenwichtigheid hebben voortgebracht ofwel teniet doen dan wel door aanvullingen ontkrachten. Op dat ogenblik begint ons eigen evenwicht weer. Maar zolang men niet dat perfecte evenwicht heeft, is het niet mogelijk om in onze wereld een gelijkmatige uitbreiding van bewustzijn door te maken. Bewustwording is namelijk voor de geest niet het verder gaan in een bepaalde richting, maar het gelijktijdig in alle richtingen roeien, zodat je wereld groter wordt en je concept met meer overzicht en begrip daarin begrepen natuurlijk dus eveneens groter en sterker is geworden.

❖ *Is het voor u mogelijk in geval van dreiging van een wereldoorlog - en dan denk ik aan de beroemde druk op de atoomknop - om de eventuele uitvoerder daarvan middels een ingreep te elimineren en hoe?*

Dat zou eventueel mogelijk zijn. Heb je niet veel voor nodig; een kleine kortsluiting in een circuit is voldoende. Maar een andere vraag is of je dit zult doen. Voor u is dat een fataal gebeuren. Bij ons betekent dat alleen maar ontzettende drukte bij de receptie, maar voor de rest gaat het leven normaal verder.

Misschien is het wel goed dat mensen de wijze waarop ze dit alles benaderd hebben, nog eens nader onder ogen zien en begrijpen wat ze werkelijk hebben aangericht daarmee. Dat is gewoon bewustwording.

Voor u is het leven belangrijk en dan ziet u dat als stoffelijk bestaan. Voor ons is het leven belangrijk als deel van een totaliteit, ongeacht de vorm, waarin het plaatsvindt of waar of hoe. En zolang een entiteit bestaat en dus leeft, omdat ze een beleving kan uitwisselen, maakt het weinig uit waar dat gebeurt of hoe dat is. Zolang ze maar in zichzelf dat deel zijn van het geheel kan verwezenlijken.

❖ *Hoe ziet u de toekomst van de diepvriesbaby's; vindt u het een ramp of zijn er al ingeblikte baby's die dus buiten de baarmoeder al helemaal verhongerd zijn?*

- Nee, dat heeft men nog niet klaargespeeld. Trouwens, iets dergelijks kan ook niet in de diepvries gebeuren. Het zal dienen te gebeuren bij een temperatuur van ongeveer 38° Celsius, waarbij de voedingsstoffen regelmatig moeten worden aangevoerd, de stofwisselingscirculatie in stand moet worden gehouden. En waarbij lichtafscherming aanwezig moet zijn en toch enige lichtimpulsen soms toe moeten vloeien enzovoorts.

Het is een hele ingewikkelde zaak. En ik geloof dus niet dat het belangrijk is dat de mens leert om aankomende mensen fabrieksmatig te produceren. Denk eens hoeveel plezier daarmee verloren zal gaan.

Bovendien geloof ik niet dat een dergelijke steriele prenatale periode bevorderlijk zal zijn voor een menselijk gedrag van degenen, die op deze wijze de wereld willen...

❖ *Maar het gaat wel steeds door, denk ik, dat experimenteren.*

De wetenschapsmensen zijn in feite nieuwsgierige mensen, die zich beroepen tot hun deskundigheid, risico's nemen, die een verstandig mens nooit zou nemen. Daarmee dingen bereiken, die anderen zich moeilijk soms voor kunnen stellen,

maar gelijktijdig daarmee aan minder bewusten mogelijkheden en wapens verschaffen, die voor het geheel van de mensheid levensgevaarlijk zijn.

- ❖ *Ik wilde nog even op het vorig onderwerp terugkomen dat ingrijpen geestelijk in een anders leven, in hoeverre heb je daar verantwoording voor? Ik zal een voorbeeld geven: als je nou ziet dat iemand die slecht is, een andere persoon, die zo goed mogelijk probeert te leven, steeds z'n leven zuur maken. Mag je dan niet met gedachtenkracht proberen om dat onmogelijk te maken. Niet door die mens die dat verkeerde doet, ziek te wensen of dood te wensen of wat dan ook, maar gewoon onmogelijk om dat te doen. Draag je dan schuld op je?*

Nee, wanneer u dus géén aansprakelijkheid en verantwoordelijkheid wilt nemen, is het enige wat u kunt doen, de goede mens kracht zenden. Maar de goede mens zal zijn éigen oplossing moeten vinden en aanvaarden, wanneer het contact met de door u genoemde slechte mens dus niet aanvaardbaar is. Maar het is voor mensen heel erg moeilijk om te oordelen over de wijze, waarop goed en kwaad in een zeer persoonlijk vlak ervaren worden. Er zijn geen algemene normen voor.

- ❖ *En is dit dan grijze magie?*

Als u zo probeert in te grijpen, dan kan dat witte magie zijn, zolang u alleen kracht stuurt, dat wordt grijze magie. Zodra u probeert de ander te belémmeren in zijn persoonlijkheidsuiting, dat wordt zwarte magie, wanneer u ook deze onmogelijk maakt, op welke wijze dan ook probeert uit te schakelen.

HET SCHONE WOORD

Ik aarzel nu even om te vragen of dit de laatste vraag uit de zaal is. Daar dit kennelijk nu wel zo is, gaan we eindigen en dat doen we altijd met een korte improvisatie. Mag ik u vragen om een mij drietal woorden te geven.

- ❖ *Onweer, mythe, verdriet.*

*Het verdriet is als een onweer,
het blijvende daarvan is slechts een mythe.
Mythe, gebouwde goden, bergen,
hemelhallen en zo meer.
Zijn geen wérkelijke krachten,
zijn alleen een vage leer,
een lokking en een zacht bedwingen,
waarin de liefde niet verstaat,
dat zij door haar hemelbeelden
aan zichzelf ten onder gaat.
Als een onweer vol met flitsen,
komt het leven op je aan.
Breekt met felle scheurgeluiden
door je werkelijkheid zich baan.*

*En toont je toch een ander leven,
een ander zijn, een ander bestaan.
Dan is het goed,
dat je kunt leven.
Dan is alle haat en duister waan
en blijft slechts liefde, diep geschreven,
in het hart dat in je leeft.
De enige waarde van je werkelijkheden,
het enige dat zin nog heeft.
En dan bouw je toch een mythe
en je maakt van liefde toch een troon,
zegt: in liefde of in de hemel
en vindt zelfs God ook zelfs een boon.
Maar die liefde is je leven,
je aanvaarden van het bestaan.
Eén zijn met de werkelijkheden,
één zijn, steeds weer met 't betreden
van het volgend moment.
Omdat je één met alle leven
en blij met alle leven bent.
Dan is het onweer snel verdreven,
dan sterft de mythe langzaam uit.
Dan zeg je: in dit kleine leven
voel ik hoe het Al zich uit.
En in dit Al dat niet omvatten,
niet omstangen kan met mijn bestaan.
Voel ik toch reeds werkelijkheden,
die mij slijpen een weg, de waan,
zodat ik eens, mijzelf bewust,
als mijzelf vergoddelijk.*

Ik dank u voor uw aandacht. Aangezien het verder donderen is, wens ik u sterkte, een goede huisgang en toch een gezegende nachtrust.

Auteursrecht / Copyright

© Orde der Verdraagzamen. Alle rechten voorbehouden. De Vereniging "Orde der Verdraagzamen" verleent u hierbij toestemming teksten en documenten die door de Vereniging "Orde der Verdraagzamen" op het World Wide Web gepubliceerd zijn voor niet-commercieel gebruik te kopiëren, mits elke kopie die u van deze teksten en documenten maakt van het volgende copyright-kenmerk wordt voorzien: © Vereniging "Orde der Verdraagzamen". Niets in de door de Vereniging "Orde der Verdraagzamen" gepubliceerde teksten en documenten mag worden uitgelegd als verlening van enig recht aan u of anderen, met uitzondering van de hierbij gegeven toestemming tot kopiëren voor niet-commercieel gebruik.